

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

**Overgang til
ungdomsuddannelserne -
om aktuelle uddannelsespolitiske initiativer,
Nyborg Strand 04-11-2014**

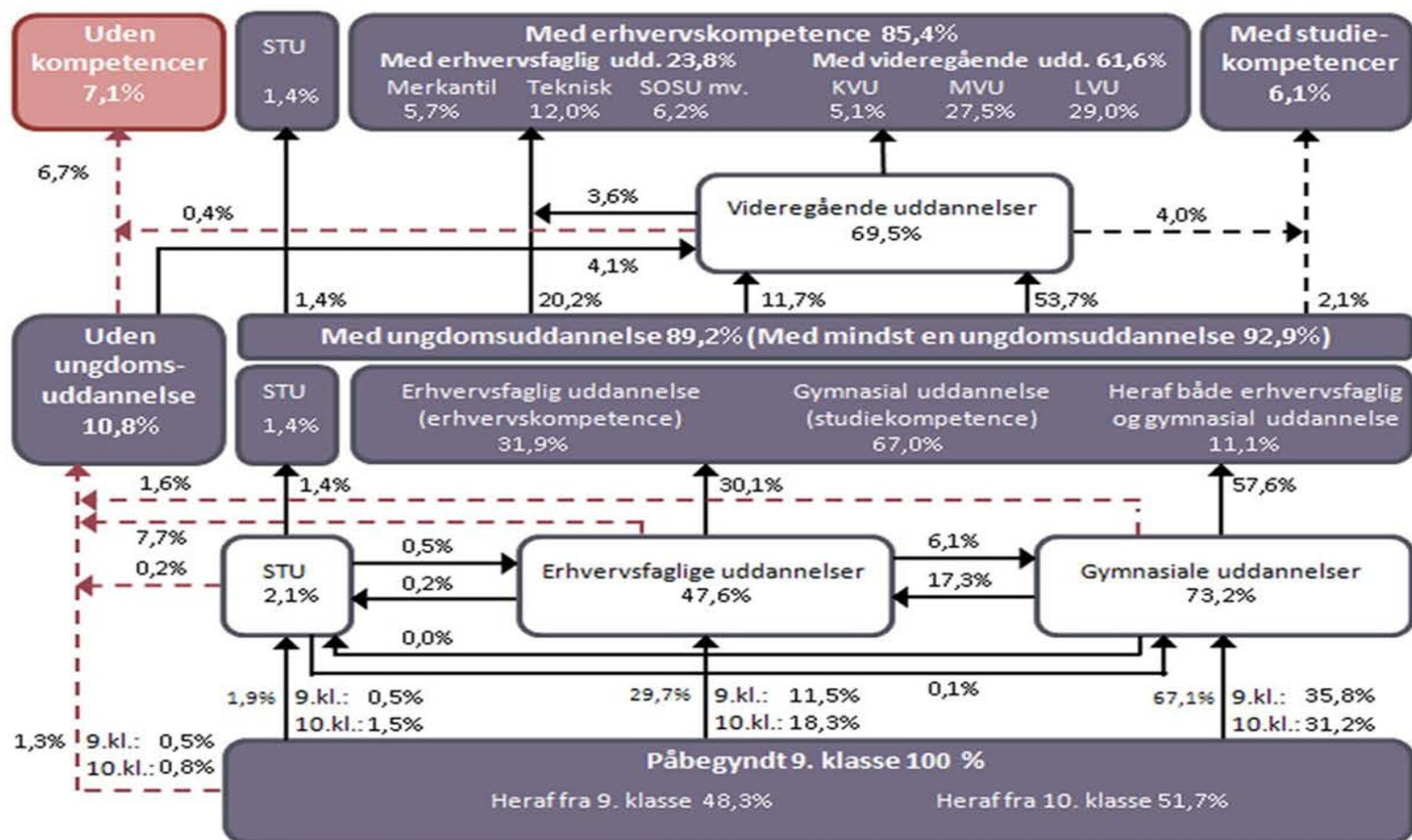
Jørgen Brock, jb@uvm.dk

Denne umaadelige Tilstrømning til Universitetet, denne forbausende Higen efter akademisk Uddannelse er et af Tidernes Tegn, som vistnok de fleste ere enige om ikke er af det gode. Denne overproduktion på det åndelige område fører til det “fordærveligste Slags Proletariat af Alle, Aandsproletariatet”

– Nationaltidende, september 1889

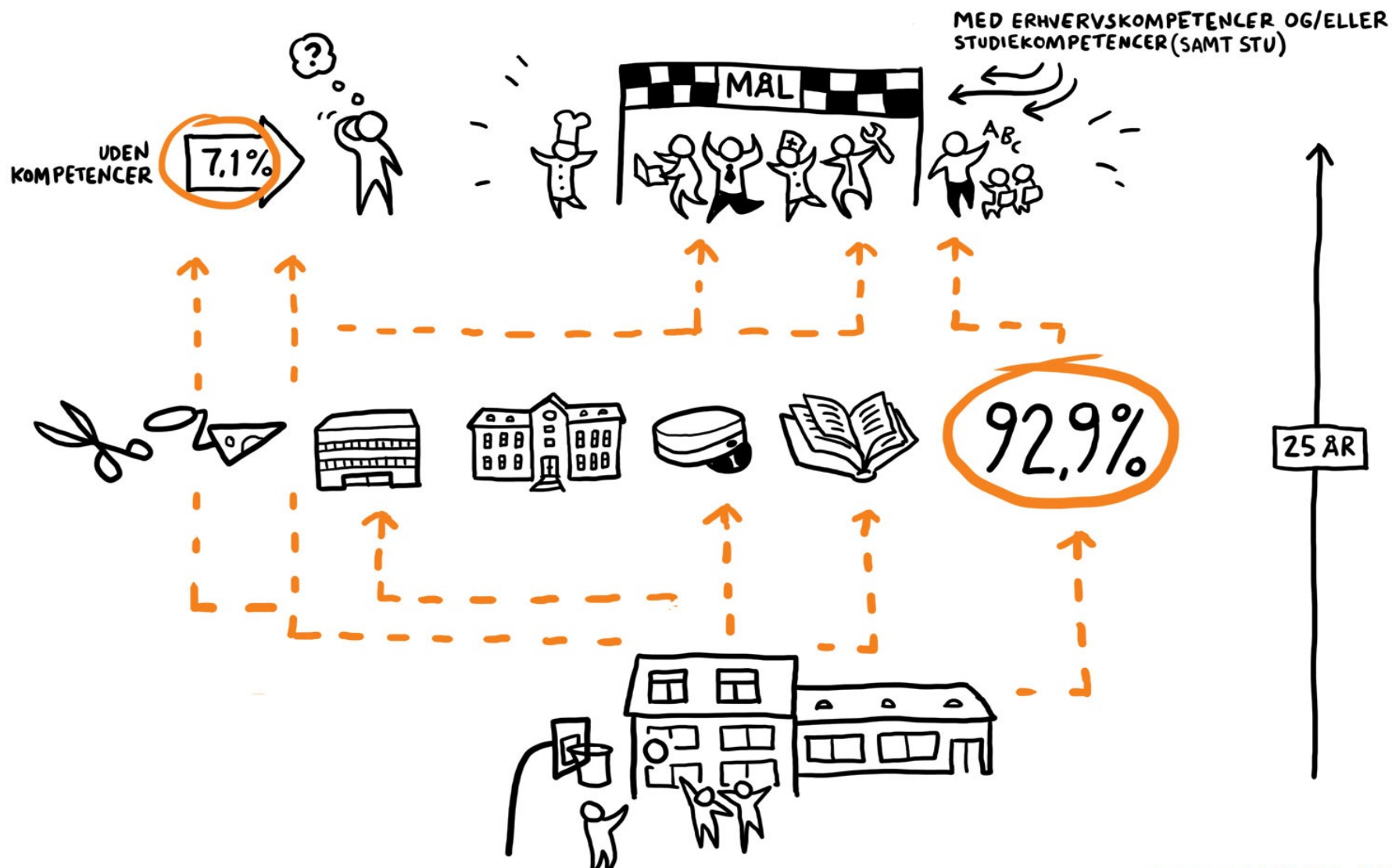

BLIKKENSLAGERENS MARERIDT

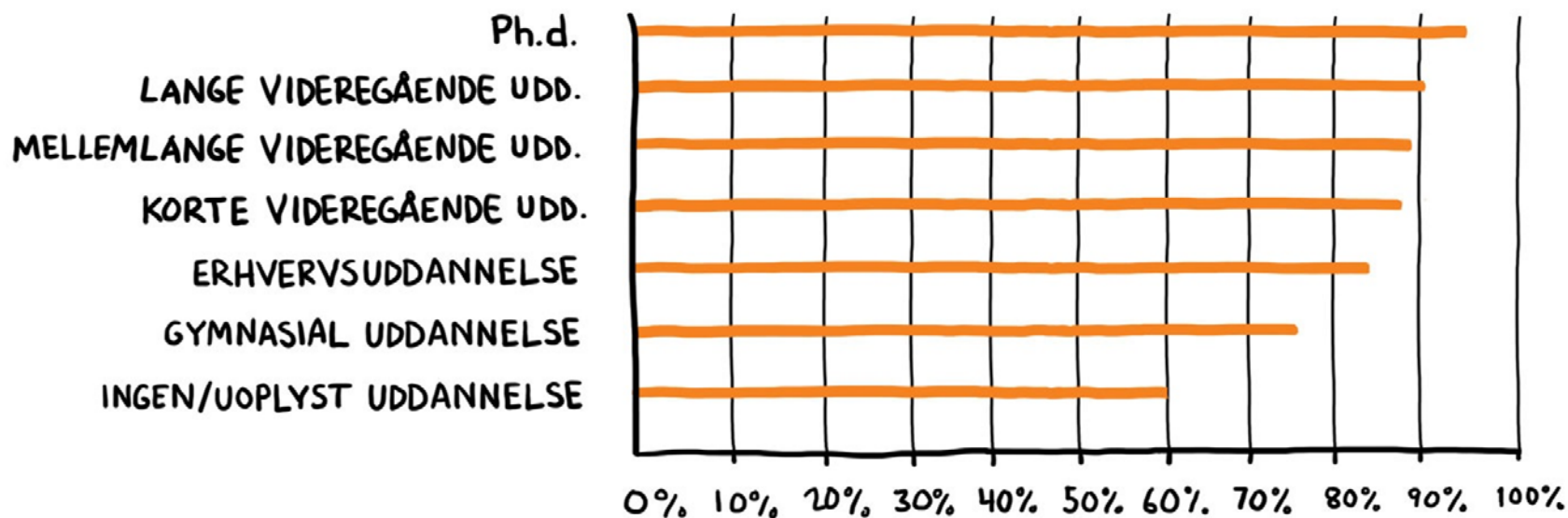
TÆT PÅ DE 95%

UDDANNELSE ER GODT – FOR ALT I LIVET!

BESKÆFTIGELSESFREKVENSER 2012 FOR 30-59 ÅRIGE

HVOR MANGE GENNEMFØRER MINDST EN UNGDOMSUDDANNELSE I KOMMUNERNE?

- 91% OG DERUNDER
- 92%-94%
- 95% OG DEROVER

HVOR MANGE GENNEMFØRER MINDST EN UNGDOMSUDDANNELSE I KOMMUNERNE?

TOP-10

GENTOFTE	96,6%
LYNGBY-TAARBÆK	96,5%
HØRSHOLM	96,4%
RUDERSDAL	96,1%
ALLERØD	95,9%
LEMVIG	95,8%
RINGKØBING-SKJERN	95,8%
SILKEBORG	95,5%
HILLERØD	95,3%
VIBORG	95,1%

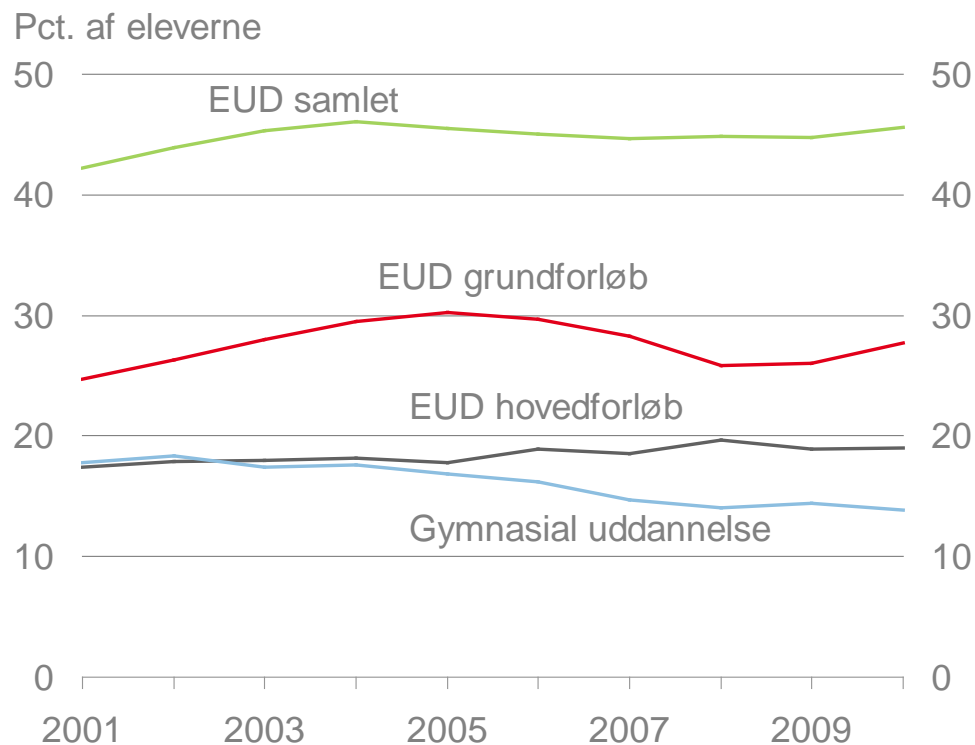
BUND-10

ISHØJ	83,4%
BRØNDBY	88,3%
KØBENHAVN	88,7%
ALBERTSLUND	89,2%
LOLLAND	89,3%
ODSHERRED	89,4%
HALSNÆS	89,9%
NYBORG	90%
HØJE TAASTRUP	90,3%
KALUNDBORG	90,4%

Frafald

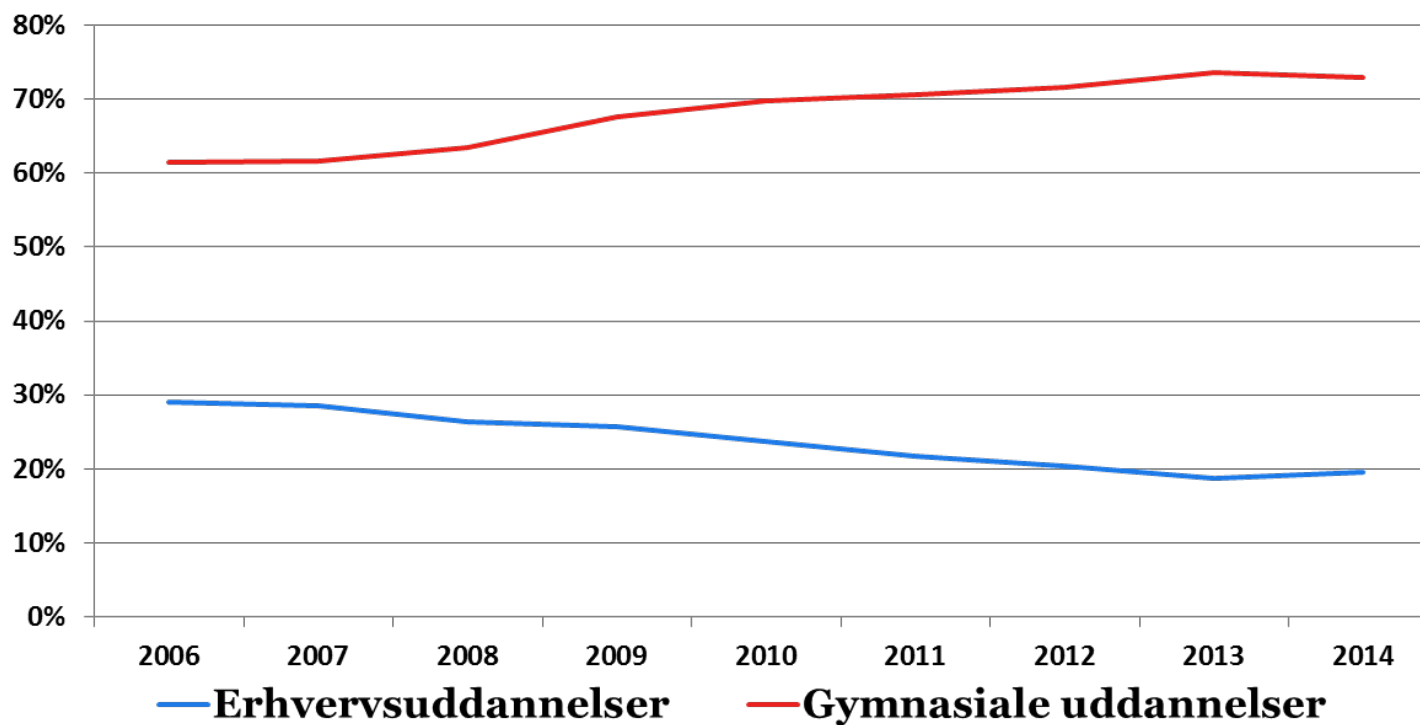
Frafald på
gymnasiale
uddannelser:
stx: 13%
hhx: 20%,
hf: 23%
htx: 25%

De unges søgemønster

Nøgletal

- 16-17 pct. af de elever, der forlader grundskolen har ikke de grundlæggende kompetencer i dansk og matematik i orden.
- Hver fjerde af de unge, der optages på erhvervsuddannelserne, opfylder i dag ikke kravet om mindst 02 i dansk og matematik
- Knap halvdelen af de elever, der starter på en erhvervsuddannelse, falder fra.
- Stadig flere studenter supplerer studentereksamen efterfølgende: Ca. 12 % af stx-studerterne og ca. 18 % af hf-studerterne har inden for to år efter suppleret med gymnasiale suppleringskurser (GSK)
- Knap 30 pct. af studenterne er ikke gået i gang med en videregående uddannelse to år efter

---

Reformens hovedelementer

- Et attraktivt ungdomsuddannelsesmiljø
- Enklere og mere overskuelig struktur
- Bedre videreuddannelsesmuligheder
- Ny attraktiv vej fra ufaglært til faglært for voksne på 25 år og derover
- Klare adgangskrav
- Ny erhvervsrettet 10. klasse (EUD10)
- Mere og bedre undervisning, herunder kompetenceløft
- Styrket uddannelsesgaranti
- Ny Kombineret Ungdomsuddannelse
- Fokusering af vejledningsindsatsen

Et attraktivt ungdoms-uddannelsesmiljø

- En egentlig ungdomsuddannelse for unge under 25 år og en mere attraktiv, overskuelig og målrettet vej til faglært niveau for unge på 25 år og derover
- Undervisning i holdfællesskaber
- Motion og bevægelse som en integreret del af undervisningen
- Campusmiljøer
- Kampagne

Enklere og mere overskuelig struktur

4 hovedområder i stedet for 12 fællesindgange

Grundforløb i to dele – et-årigt for de unge

Ny grundmodel for eud

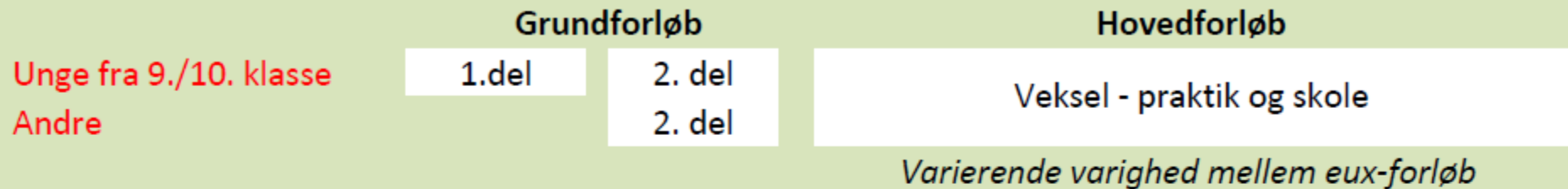
	Uddannelsesvalg og adgangsbegrænsning			
	1. del	2. del		
Unge efter 9./10. klasse	20 uger	20 uger	Hovedforløb	
Andre		20 uger	Hovedforløb	
Merkantil eud	20 uger	20 uger	eud studieforløb	Hovedforløb
Studenter på merkantile uddannelser		op til 10 uger	Hovedforløb 1år	

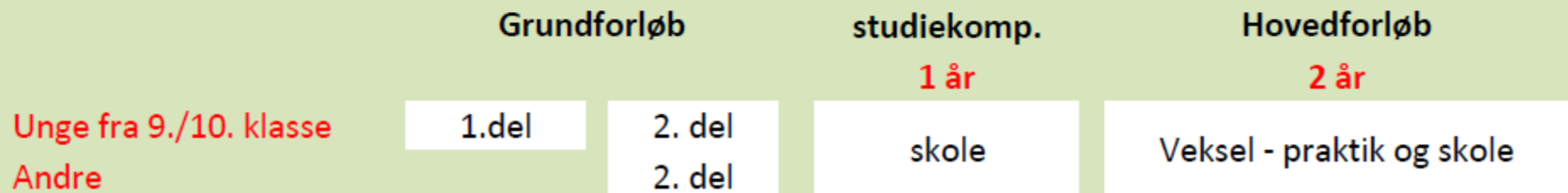
Eux

Almindelige eux-forløb

Merkantil eux-model

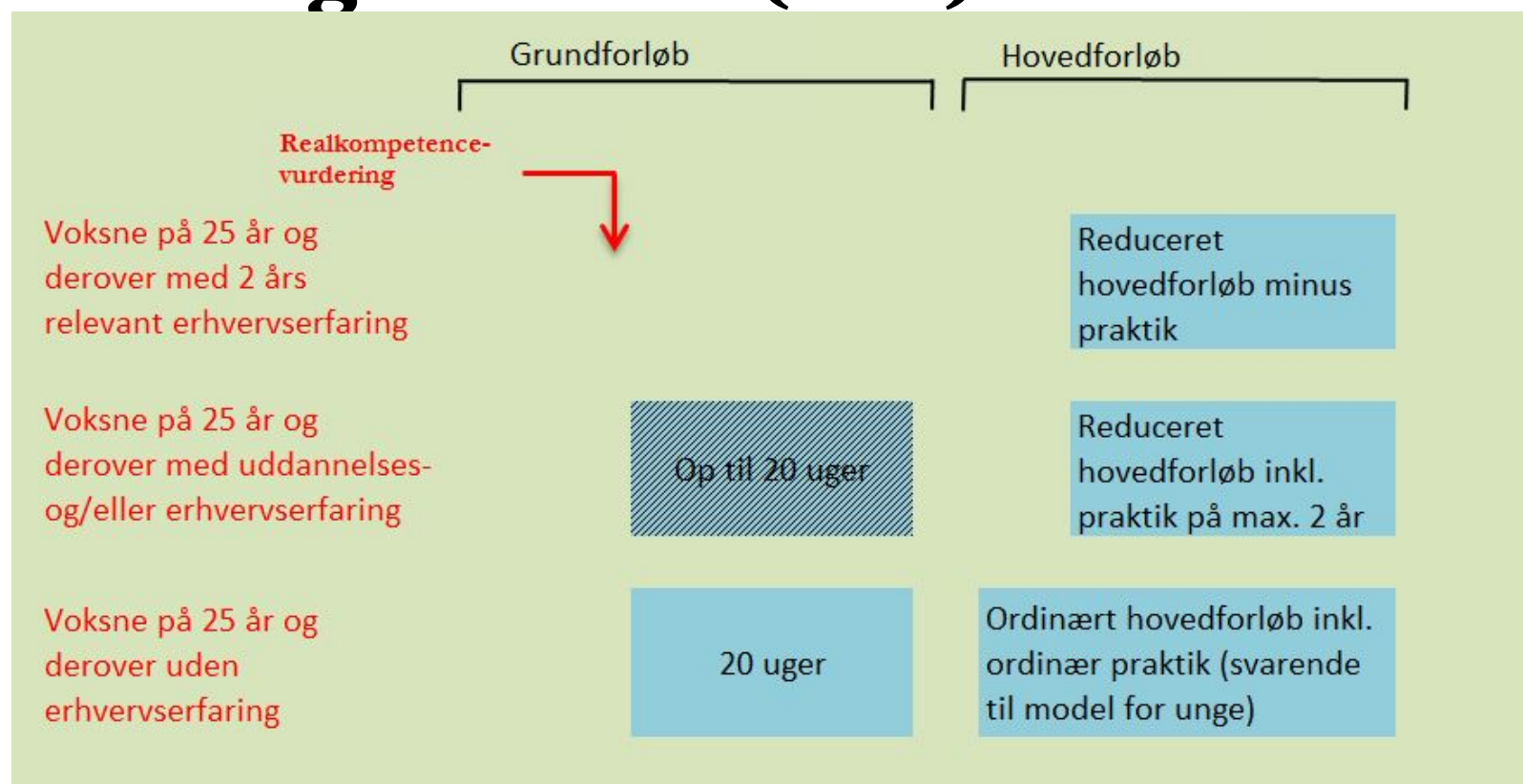

Bedre videreuddannelsesmuligheder

- Alle erhvervsuddannelser med en normeret varighed på mindst 3 år vil give adgang til erhvervsakademiuddannelserne.
- Højniveaufag på eud sidestilles med gymnasiale fag ift. at opfylde specifikke adgangskrav på videregående uddannelser.
- Bedre overgang til professionsbacheloruddannelser og universitetsbacheloruddannelser.

Ny erhvervsuddannelse for voksne på 25 år og derover (euV)

Klare adgangskrav

Tre hovedveje til at påbegynde en erhvervsuddannelse:

- Mindst 02 i hhv. dansk og matematik ved de afsluttende prøver i 9. eller 10. klasse.
- Elever med en uddannelsesaftale.
- Elever med anden ungdomsuddannelse, hvis niveauet i dansk og matematik er opnået.

Herudover mulighed for optagelse via:

- Optagelsesprøve med samtale og helhedsvurdering.
  - Forsøg med betinget optag og faglige kursusforløb.
-

Grundforløbets 1. del – 20 uger

- Skal udvikle elevens **almene og brede erhvervsfaglige kompetencer, opbygge modenhed** og skabe grundlag for **videreuddannelse**.
- Styrke elevens **bevidsthed om fremtidige valg** og udfordringer
- I fokus er **ungdomsuddannelsessigtet** med plads til **fællesskab, almen dannelse**
- De **samme kompetencer** opnås i alle 4 hovedområder - skolerne tilrettelægger og gennemfører undervisningen med inddragelse af den **erhvervsfaglige kontekst**, som danner grundlag for elevens læring og uddannelsesmæssige afklaring.

Indhold i grundforløb del 1

- 2 ugers erhvervsintroducerende undervisning.
- Efter 2 uger vælger eleven fagretning.

Fagretninger:

- tematiseret indenfor eller på tværs af hovedområderne.
- indeholde erhvervsfaglige karakteristika, der giver eleverne indblik i de enkelte uddannelser.

Hovedregel:

- vise hen mod flere konkrete erhverv,
  - ikke koncentrere undervisningen om et enkelt erhverv.
-

Optagelse.dk

- Skolerne skal beskrive fagretninger i optagelse.dk, så eleverne ved tilmelding til 1. del kan tilkendegive et **forhåndsønske** om fagretning.
- **Tilmelding til 1. del skal ske til et hovedområde**, derfor skal alle fagretninger være knyttet til et hovedområde (evt. to).

Vejledning af eleven om uddannelsesvalg

- Skolerne får en meget væsentlig rolle i vejledningen af eleverne om valg af uddannelse forud for grundforløbets 2. del.
- Det er væsentligt at tænke dette ind i sammensætningen af skolens udbud af fagretninger.
- Elever kan påbegynde grundforløbets 2. del **3 gange**.
- Den enkelte elevs **forudsætninger og faglige udvikling bliver et væsentligt parameter** i vejledningen af eleven i forhold til de overgangskrav, der gælder for adgang til skoleundervisningen i den enkelte uddannelse.

Grundforløbets 2. del – 20 uger

- Grundforløbets 2. del er **rettet mod et specifikt hovedforløb**.
- Det faglige udvalg formulerer **overgangskrav** til hovedforløb.
Overgangskravene fastsættes i uddannelsesbekendtgørelsen
- Overgangskravene kan bestå af:
  1. Grundfag, med niveau, bestå- eller evt. karakterkrav
  2. Krav om faglig viden, faglige færdigheder og kompetencer i relation til hovedforløbet
  3. Kompetencekrav svarende til certificering (f.eks. traktorkørekort, førstehjælp m.v.)

Indhold i grundforløb 2. del

- Uddannelsesspecifikke fag beskrevet af skolerne efter uvm-skabelon og på grundlag af faglige udvalgs overgangskrav.
- Grundfag
- Valgfag – støttefag, talentfag, erhvervsfag, eux, grundfag og førstehjælp (certifikatfag)

Undervisningens tilrettelæggelse

- Fokus på elevernes **eksperimenterende og reflekterende praksis** bl.a. for at understøtte elevens faglige nysgerrighed og motivation for læring
  - Undervisningen skal bidrage til, at eleven opøver en **generel metodisk tilgang** til det at indlære nye arbejdsmetoder, skabe faglig dokumentation, anvende faglig kommunikation og at lære at planlægge en arbejdsproces - kunne vælge det rette materiale, det rigtige udstyr og den bedste metode i en konkret kontekst
  - Læringsmålene for grundforløbets 1. del er de samme uanset valg af fagretning og senere valg af uddannelse, men den **praksis**, de **materialer** og det **udstyr** undervisningen tager udgangspunkt i, er **forskellig** afhængig af fagretningen
-

Bedre undervisning – flere og højere niveauer

- Der skal udbydes fag på flere niveauer
- Talentspor på alle relevante uddannelser senest i 2016
- Forpligtigelse til undervisningsdifferentiering
- Kompetencemål om at anvende teori i praksis
- Styrkelse af praksisrelateret undervisning
- Systematisk opsamling på praktikperioder
- Analyse og strategi for ”Den digitale erhvervsuddannelse”

Kompetenceløft

- Faglig opkvalificering via virksomhedsforløb
- Markant pædagogisk kompetenceløft, 10 ECTS
- Permanentgørelse af krav om diplom inden for 4 år
- Pædagogiske ledelseskompetencer (videreførelse)

Understøttende, faciliterende initiativer

1. Ledelsesudvikling i praksis (LUP)
2. Skoleudvikling i praksis (SIP)
3. Læringskonsulenter

Eud's ændrede rolle

Erhvervsuddannelserne for dem, der kan og vil:

- Adgangskrav
  - Stoppøver fra grundforløb til hovedforløb
  - Faste moduler à 20 uger – meget begrænset fleksibilitet
  - Stort ansvar for vejledning i grundforløbet
  - Øget fokus på faglige niveauer, talentspor mv.
  - Flere timer
-
- Et helt særligt fokus på de unge fra folkeskolen

Kort om kombineret ungdomsuddannelse

- Beskæftigelsesrettet
- Mulighed for at anvende uddannelsen som trædesten til fortsat uddannelse
- Toårig med på- og afstigningsmulighed
- Niveau 3 på NQF
- Ret til SU
- Jobtitel: "Erhvervsassistent" indenfor et beskæftigelsesområde
- Giver ikke dimittendrettigheder

EUD 10

- Erhvervsrettet 10. klasse-tilbud for unge, som ikke opfylder adgangskravene eller er usikre på, om en eud er det rette valg
- Skal tilbydes af kommunerne. Den alm. 10. klasse ændres ikke.
- Kommunalt finansieret, bortset fra de 6 ugers brobygning
- Obligatorisk del: som alm. 10. kl. dog visse dele målrettet erhvervsuddannelserne
- 6 ugers obligatorisk brobygning til erhvervsrettet ungdomsuddannelse
- Hele den valgfri del skal introducere til erhvervsuddannelserne
- Krav om samarbejde med en erhvervsskole i mindst 30 pct. af undervisningstiden, herunder brobygningen.
- Ikrafttræden 1. august 2015

Ny 20/20-model

- Fleksibelt forløb, der kombinerer 10. klasse og 1. del af eud-grundforløbet, så der bliver tale om et mere integreret forløb.
- 20 uger, der er kommunalt finansieret, (bortset fra brobygningsperioden på op til fem uger), der fortsat er finansieret gennem aktivitetsafhængige taxametertilskud, og 20 uger, der er finansieret ved statstaxameter, til erhvervsuddannelsens grundforløb.
- Overenskomst. Det skal herunder sikres, at kommunalbestyrelsen er ansvarlig for den del, der vedrører undervisningen i 10. klasse, mens institutionen, der udbyder erhvervsuddannelse, er ansvarlig for grundforløbet.
- Som følge af de nye adgangskrav til erhvervsuddannelsernes grundforløb, vil det alene være elever, der er uddannelsesparate og opfylder adgangskravet, der kan påbegynde det kombinerede 10. klasse-eud-grundforløb.
- Det er en betingelse, at forløbet tilrettelægges sådan, at eleverne har både 10. klasse og 1. del af erhvervsuddannelsernes grundforløb efter de 40 uger.

Det forventede regeringsudspil til en gymnasierreform

- Færre studieretninger; lettere at vælge; eleverne skal have de rette fag og niveauer til videre studier
- Bedre og mere vejledning fra lærerne – især gennem øget individuel hjælp til skriftligt arbejde
- Flere skal have matematik på B-niveau
- Bedre udnyttelse af skoleåret – mere undervisning og mindre ”læseferie” i 1. og 2.g

---

I øvrigt....

- Et hav af bekendtgørelser inden for eud, vejledning mv.
- EUD kampagne
- Lovudkast om SPS
- Inspirationshæfte til lærere i forbindelse med UPV.....
- .....
- .....

Diskussion

- Er det en rigtig kurs?
- Kunne noget være gjort anderledes..?
- Vil reformerne have den ønskede virkning/ nå målet?
- Hvordan ser vejledningen ud i det hele?